

BEHOVSINVENTERING 2019

Genomförd av:
Karina Andersson

Sammanfattning

66 av E-handelsstaden Borås medlemmar, som verkar inom e-handel/logistik/IT i Sjuhäradsbygden, har bjudits in att besvara en enkät med frågor om deras framtida rekryteringsbehov. Svarsfrekvensen var 76% och majoriteten av företagen har upplevt problem med att hitta rätt kompetens när de skall anställa ny personal. 94% av dem har behov av att rekrytera personal på tjänstemannasidan under 2019-2022, totalt drygt 850 personer.

Störst behov finns inom yrkesområdet IT, drygt 380 personer, och sälj och marknadsföring, närmare 275 personer. Just yrkesområdet sälj och marknadsföring utmärker sig som det område där flest företag har behov av att rekrytera personal. Inom det yrkesområdet märks behov av framförallt online marknadsförare och kundrådgivare med säljinriktning.

Ojämförligt störst efterfrågan är det dock på systemutvecklare, 127 st. Även supporttekniker/IT-tekniker, applikationsägare/-konsulter, webbutvecklare och IT-projektledare märks. För det stora flertalet av de 850 tjänsterna som företagen beräknar rekrytera krävs eftergymnasial- eller högskoleutbildning.

Bakgrund

I Boråsregionen verkar en betydande del av företagen inom e-handel och dess kringnäringar. Regionen har en stark tradition inom detaljhandel och som Nordens ledande område för distanshandel. Men det som verkligen gör regionen unik är människorna. Här finns ett stort antal erfarna entreprenörer som har viljan att förverkliga sina visioner och stora idéer.

För att utnyttja kraften i regionens nätverk driver handelsbolag, kringnäringar, utbildningsväsen och Borås Stad tillsammans den ekonomiska föreningen E-handelsstaden Borås. Föreningen är en plattform för samverkan. Vår vision är att Boråsregionen skall vara Nordens självklara handelsnav! För att uppnå detta har vi en aktiv och namnkunnig styrelse och en operativ ledningsfunktion som driver arbetet framåt. Dessutom har vi tre arbetsgrupper som engagerar sig inom tre fokusområden; logistik, kompetens och nätverk.

För att E-handelsstaden Borås (EHB) skall kunna uppnå sin vision och för att stärka regionens konkurrenskraft, vill man locka fler verksamheter till Borås i kraft av den växande kompetensen som finns i regionen. E-handel, logistik och IT är viktiga delar av Boråsregionens näringsliv och det är av stor vikt att företag och organisationer i branschen har möjlighet att attrahera och rekrytera personal med rätt kompetens.

Ett relevant utbud av utbildningar på alla nivåer är därför av central betydelse för att regionens arbetsgivare skall ha tillgång till kompetent arbetskraft på hemmaplan. I förlängningen leder detta till stärkt konkurrenskraft för företagen och att arbetstillfällen behålls och utökas. EHB har en aktiv kompetensgrupp vars mål är att utveckla regionens möjligheter och säkra tillgången på kompetent arbetskraft. Därför stöttar och samarbetar EHB på olika sätt med flera av de utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå inom e-handel, logistik och IT som erbjuds i Boråsregionen.

År 2018 genomförde vi en behovsinventering där ett urval av E-handelsstaden Borås medlemmar bjöds in att besvara en enkät om deras framtida rekryteringsbehov. Svarsfrekvensen var hög och majoriteten av företagen upplevde problem med att hitta rätt kompetens när de skulle anställa ny personal. Tillsammans behövde de 35 företag som svarade rekrytera ca 650 personer under de närmaste åren.

Störst behov fanns inom yrkesområdet IT och sälj/marknadsföring och ojämförligt störst efterfrågan var det på systemutvecklare. Som ett direkt svar på detta stora behov tog vår kompetensgrupp in två nya medlemmar från IT-sidan. Omgående startade ett intensivt arbete med att skapa en ny utbildning till systemutvecklare tillsammans med Borås Yrkeshögskola och ansöka om att få starta den till hösten 2019. I januari kom så beskedet att utbildningen Systemutvecklare.NET får starta, ett relativt ovanligt besked på första försöket. Till de 30 platser som erbjöds var det över 120 sökande.

Detta tar vi som ett bevis för att om vi går samman kan vi påverka. E-handelsstaden Borås har nu valt att genomföra en ny behovsinventering där vi har för avsikt att få ännu högre svarsfrekvens och ha större fokus på Sjuhäradsregionen. I det här arbetet samarbetar vi med Boråsregionens Vuxenutbildning och Borås Yrkeshögskola som producerar utbildningar efter arbetsmarknadens behov.

Resultatet kommer att presenteras för EHB:s medlemmar och användas i föreningens arbete med att verka för att behålla och utöka utbildningsutbudet som är relevant för våra medlemmar. Inventeringens resultat kommer även vara del i det underlag som Borås Yrkehögskola använder för att besluta vilka utbildningar de skall satsa på att utveckla och ansöka om att få genomföra. Vi vet att YH-utbildad arbetskraft är attraktiv och nio av tio elever har arbete inom relevant yrkesområde ett år efter avslutade studier.

För att Borås och Sjuhärad i framtiden skall fortsätta vara det självklara valet för nya e-handels- och logistiksatsningar behövs utbildad arbetskraft. Vi vill visa att vi gemensamt arbetar för att stärka kompetensen och tillgodose kompetensbehovet inom regionen på kort och lång sikt. Detta kan även starkt bidra till att attraktiv kompetens väljer att flytta till och stanna kvar i Sjuhäradsbygden som vardande ett mecka för e-handel, logistik och IT.

Tillvägagångssätt

E-handelsstaden Borås är en förening som välkomnar alla företag och organisationer som medlemmar. Bland våra, vid tiden för enkätens genomförande, 170 medlemmarna finns många företag som har sin huvudnäring inom e-handel, logistik och IT, men även många som arbetar i andra näringar. Med hjälp av verksamhetsansvarig för EHB identifierades medlemmar som arbetar inom e-handel, logistik och IT som har över 10 medarbetare samt ytterligare några företag med färre medarbetare, men som bedömdes vara bolag i stark tillväxt. Dessa 66 företag kontaktades för en telefonintervju.

Undantagna från enkäten är Borås Stad, Högskolan i Borås, PostNord och medlemmar som har sitt säte utanför Sjuhärad samt ytterligare några få som ej bedömts vara relevanta att besvara enkäten pga verksamhetens natur.

Resultat

Totalt har enkäten besvarats av 50 företag, av de totalt 66 som kontaktats. Detta ger en svarsfrekvens på 76%.

Nedan följer en sammanställning av resultatet;

62% av de svarande har upplevt problem med att hitta rätt kompetens när de skall anställa ny personal.

94%, dvs 47 företag, har behov av att rekrytera personal under 2019-2022.

Uppskattningsvis är dessa 47 företags framtida rekryteringsbehov för perioden **856 personer**, på tjänstemannasidan.

Rekryteringsbehovet uppdelat på yrkeskategorier

IT

Många företag har stort behov av personal inom IT, den övervägande majoriteten med utbildning på eftergymnasial eller högskolenivå.

Ojämförligt störst efterfrågan är det även i år på **systemutvecklare** – 127 st, hela 20 företag har detta behov. Här nämner 72% av de som har behov av systemutvecklare att en eftergymnasial utbildning är en lämplig utbildningsbakgrund och resterande önskar högskoleutbildning.

Supporttekniker/IT-tekniker efterfrågas också i hög grad, 53 st, och här finns stor variation i vilken utbildningsbakgrund som förväntas även om eftergymnasial utbildning dominerar. Det är även stor efterfrågan på **applikationsägare/-konsulter** 53 st, men behovet är endast fördelat på få företag och majoriteten önskar högskoleutbildad personal.

Webbutvecklare efterfrågas också – 44 st och alla 16 företag som har detta behov är överens om att eftergymnasial utbildning räcker som grund. Lika stor efterfrågan är det på IT-projektledare ett behov som är fördelat på 11 företag. Utbildningsmässigt är det ca 60% av dessa som önskar högskola.

Här finns även efterfrågan på **systemarkitekter**, 25 st, och **affärsutvecklare med tyngd på IT**, 11 st. Mindre efterfrågan finns även på personal som skall arbeta som drifttekniker, dataanalytiker, testare och affärssystemspecialister.

Sälj och marknadsföring

Yrkesområdet sälj och marknadsföring utmärker sig som det område där flest företag har behov av att rekrytera ny personal inom en relativt snar framtid.

Störst är behovet av **kundrådgivare med sälj** – behovet uppgår till 68 personer. Här är de 5 företag som har detta behov överens om att gymnasieutbildning är tillräckligt som grund.

Behovet av **online marknadsförare** är också mycket stort – 58 personer. Just denna tjänst utmärker sig som den som flest företag, 18 st, har behov av inom sälj och marknadsföringsområdet. 71% av dessa företag anser att eftergymnasial utbildning är en lämplig bakgrund. Övriga förväntar sig utbildning på högskolenivå. När det gäller denna yrkesgrupp är det flera företag som berättar att de pga bristen på regional kompetens valt att anställa denna kategori personal med placering i Stockholm, trots att de helst skulle ha personalen på plats i Borås.

Fyra ytterligare kategorier är relativt högt efterfrågade med drygt 20 st på varje - **säljare/key account, affärsutvecklare med kunskaper inom IT/teknik, marknadskoordinator** och **art director/copy/grafisk formgivare**. För de två förstnämnda yrkesgrupperna efterfrågas främst gymnasieutbildad personal medan det för de två sistnämnda är eftergymnasial utbildning som är önskvärd.

Företagen som besvarat enkäten har även behov av **UX-designers** - 15 st, produktchefer, e-commerce managers, marknadsförare, försäljningsassistenter, webbmerchandiser och sociala medier assistent. För de sex sistnämnda kategorierna är behovet under 10 st av varje.

Logistik och inköp

Inom yrkesområdet logistik och inköp märks ett behov av personal inom området inköp – 42 **inköpare** efterfrågas av 14 företag och 18 **inköpsassistenter** efterfrågas av 5 företag. För dessa yrkesgrupper är eftergymnasial och högskoleutbildning krav.

I detta yrkesområde märks även ett behov av 18 **supply chain managers** med företrädesvis högskoleutbildning samt 13 st som skall arbeta med **lagerlogistik**, där främst eftergymnasial utbildning är lämplig.

Inom yrkesområdet finns även ett mindre behov av materialplanerare, logistikingenjörer, speditörer och personal som skall arbeta med transportlogistik.

Administration och ekonomi

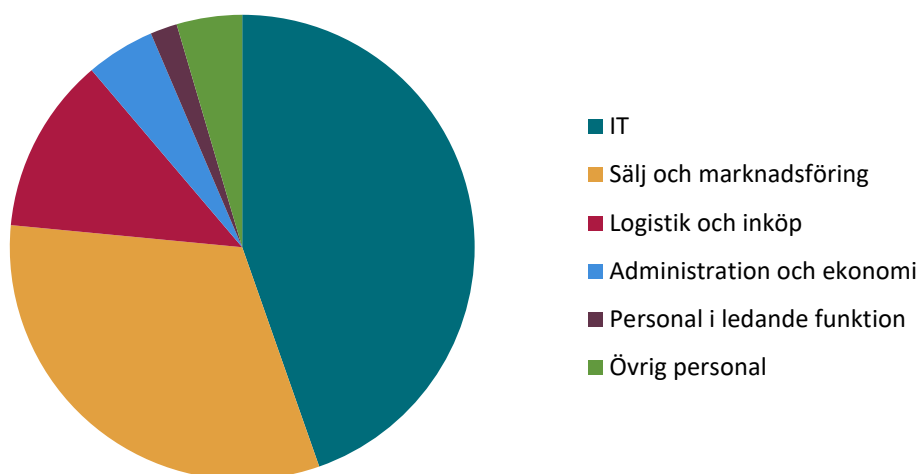
Inom yrkesområdet administration och ekonomi är behovet störst av **ekonomer** på olika nivåer och med olika inriktning, det beräknade behovet uppgår till 33 personer. För denna yrkeskategori krävs utbildning på eftergymnasial nivå alternativt högskola enligt enkäten.

Inom yrkesområdet finns även ett mindre behov av administratörer.

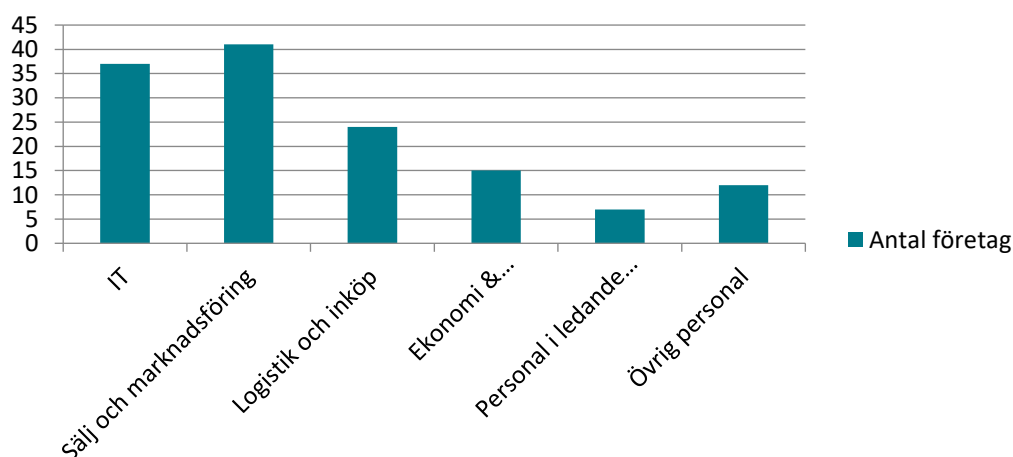
Övrig personal

Bland efterfrågan på övrig personal finns personal inom HR, designers, direktriser samt personal i ledande funktion, med personalansvar. Den enda av dessa roller där behovet överstiger 10 stycken är **designers** där behovet uppgår till 11 stycken.

Antal personer fördelat på yrkesområde

Antal företag som har behov av personal inom respektive yrkesområde

I siffror innebär ovanstående att:

37 företag har behov av personal inom IT:	<u>Totalt antal personer</u> 382 personer
41 företag har behov av personal inom sälj och marknadsföring:	273 personer
24 företag har behov av personal inom logistik och inköp:	105 personer
15 företag har behov av personal inom administration och ekonomi:	41 personer
7 företag har behov av personal i ledande funktion med personalansvar:	16 personer
12 företag har behov av övrig personal:	39 personer

Stort framtida engagemang från näringslivet i relevanta utbildningar

En stor vilja att hjälpa till märks bland de företag som besvarat enkäten. För att ge de studerande en så relevant och verklighetsnära utbildning som möjligt behövs hjälp både i styrgrupper för utbildningar, i form av föreläsare/utbildare från näringslivet och genom att ta emot studiebesök och praktikanter. På frågan om företaget ställer sig positiva till att stötta på ovanstående sätt har **hela 44 företag** av 50 svarat jakande. Detta innebär att vi med mycket stor sannolikhet kan säga att vi vid startandet av nya relevanta utbildningar och fortsättningen av redan befintliga utbildningar kan räkna med stort stöd från vårt näringsliv.

Reflektioner

- Det är svårt för företagen med inriktning e-handel, logistik och IT i Sjuhäradsbygden att hitta rätt kompetens lokalt när de skall anställa personal.
- Företagen har ett stort behov av att rekrytera inom de närmaste 3 åren.
- Flera företag vittnar om att de har valt att anställa personal med den kompetens de behöver med placering i Stockholm, då kompetensen saknas lokalt. Andra företag har valt att outsourca vissa tjänster av samma skäl.
- På frågan vilket yrkesområde som är mest kritiskt för företagens framtida utveckling dominerar svaret IT och sälj och marknadsföring.
- Behovet av affärsmannaskap i de flesta roller har påpekats vid ett flertal tillfällen och även roller med kombination av t ex IT och sälj/marknad har identifierats. I dessa sammanhang har utbildning i affärsmannaskap efterfrågats t ex i utbildandet av designers och IT-medarbetare.
- Företagen i regionen har en mycket stor vilja att engagera sig i utbildningar som är relevanta för dem både i styrgrupper, som utbildare och genom att ta emot praktikanter och studenter som gör examensarbete etc.

